

REDAKCINĖS KOLEGIJOS TRIBŪNA

Redkolegijos vardu

Romualdas
OZOLAS

RESPUBLIKOS žmonėms

[Lietuvos viešąją erdvę kasdien išmetama to-nos žodžių. Užuot informavę, jie it smogas pakimba ant Lietuvos ir skverbiasi į sąmonę.]

Kodėl tie mūsų kasdienio viešojo kalbėjimo žodžiai vieniems vis labiau primena iš prigimties nevaisingus mulus, kitiems - bemat išsivadėjančio popso triukšmą ir įniršį? Negi tuose lingvistikos kalnuose nesama nieko vertingo - nors aukso dulkių, jeigu ne gyslų ar grynuolių? Esama.

Tai kodėl tas mūsų viešasis kalbėjimas dusina?

Todėl, kad kalbama apie viską pirmeilės svarbos režimu. O kai apie viską kalbama kaip apie svarbiausia nesiskaitant nei su principais, nei su vertybėmis, nei su faktais, ir dar su galutinės instancijos (personalinio Konstitucinio teismo) neklamumu - kuo gali tapti viešasis kalbėjimas? Tik informaciniu triukšmu.

Ar galima jį įveikti?

Reikia tik noro - išgryninti bangą, t. y. ir kalbėtojų, ir klausytojų žinoti, apie ką norima kalbėti ir ką girdėti. Nes - dar kartą! - kalbėti apie viską - tai kalbėti apie nieką, išgirsti viską - negirdėti nieko.

Tai suvokia ne tik žmonės, suvokia ir valdžios, mūsų politinio ir pilietinio gyvenimo įgaliotieji organizatoriai. Todėl gi šalims apšilus kojas naujoje geopolitinėje aplinkoje - Europos Sąjungoje - paskelbta apie ilgalaikių plėtros programų kūrimą. Taip Lietuvoje gimė Lietuva 2030. Pakritikuotai, tačiau iš esmės taip ir nepataisytai programai propaguoti dabar imama už ES pinigų perkama bendrovė, kuri pigiausiai ir išradingiausiai naudo-dama „prie šešių nulių zonos“ artėjančių sumų iki žmonių atneš jos pagrindinius teiginius, „keisdama žmonių mentalitetą“ bei „keldama gyventojų pozityvumą“ savo šalies atžvilgiu.

Ar esama galimybių šiai akcijai nepavirsti panašia į Lietuvą - drąsi šalis pinigų švaistymo festivalį?

Neabejotina, valstybės biurokratai ras akciją sėkminga pavadinti leidžiančių ženklų. Tačiau ar ji gali būti iš tiesų sėkminga, jei pati Lietuva 2030, laikoma pagrindiniu šalies pažangos dokumentu, tos pažangos neprojektuoja iš principo?

Esama dviejų dalykų, be kurių negali išsivers-ti joks nacionalinės pažangos dokumentas: tai TAUTA ir VALSTYBĖ. Mūsų kaimynai pasakė aiškiai: tautos tvarumas ir tęstinumas yra siekinys, kuris realizuojamas ir kultūra, ir ekonomika, ir politika, už kurių tikslingą orientuotumą atsako tų tautų sukurtos valstybės, neatsižvelgiant į tai, ar jos yra visiškai nepriklausomos, ar įsijungusios į kokias nors sąjungas. Mums siūloma braidžioti po tokius programos pilietiškus ir valstybiškus, kurie tik po gražių spekuliacijų gali būti susieti su lietuvių tauta, jos valstybe ir pilietyste, su lietuviškuoju patriotizmu.

O ką mes kasdien turime daryti kiekvienas ir visi kartu, kad su dabar Lietuvoje gyvenančiaisiais nesibaigtų mūsų gimtoji ir unikali viso pasaulio kalba? Kokios yra Lietuvos piliečio pareigos savo valstybei, atsідūrusiai tarp nacionalinių ir supranacionalinių teisynų? Ką mes, du su pakabučiais milijonai iš vis sparčiau tirpstančios tautos, galime septynių milijardų pasauly? Negi tik rezignacija ir emigracija yra mūsų likimas?

Tikrai ne. Blūdas pamažu lėgsta. Supratimas, kad tik savo tėvų žemėje gali būt savas su savais ir savas pats sau, pamažu grįžta Lietuvon ir skatina bendrojo gėrio kūrimo darbams. Naudodamasi „Respublikos“ suteikta galimybe mūsų visuomeninė Redkolegija telks tas intelektualines pajėgas, kurioms rūpi lietuvių gyvenimo šiuolaikiniame pasaulyje ideologija ir tautos tęstinumą garantuojantis Lietuvos projektas. Kviečiame jungtis!

ESĖ APIE VALDŽIOS MANIJĄ (1)

Romas GUDAITIS

Rašytojas

Aš noriu būti prezidentu, ar girdit, Prezidentu, todėl metu, sviedžiu pirštinę, įsispraudžiu į pretendentų maišalynę, dalyvauju rinkimuose! Ekscelencija būti trokštu ir geidžiu pašėlusiai! Jūsų visų labui! Aš vertas, todėl kad noriu! Mano programa: noriu!

Po šio pareiškimo, jūs, aišku, pasukiojate pirštu prie smilkinio ir toliau jau nebeskaitot esė, o ką galvojat - puikiausiai išreiškiate klavišais parašydami komentarą iš keiksmažodžių ar paprasčiausiai nusispjaudami.

Jūs apvagiate save. Kodėl? Gailėsitės, oriai sako jums mano ekscelencija.

Būdamas lygiai visiems teisingas, superharmoningai demokratiškas, aš atnaujinsiu šalies užsienio ir vidaus politiką. Aš suimsiu visas vadžias tvirtai į savo baltas švarias rankas. Pradėsiu nuo kelionių po Lietuvą, kur visiems visiems kuo nuoširdžiausiai spausiu rankas, atidžiai žiūrėsiu į akis, visur labai labai gražiai kalbėsiu ir juokausiu, glėbesčiuosiuosi su bedarbiais, visur šypsosiuosi kerinčia žavingiausia šypsena. Mano pažadai - tik realūs ir lengvai įgyvendinami. Žodžiais - tam neprieštarauja ir Šventas Raštas - aš visa kursiu ir akimoju pastatysiu. Visas kraštas žaibo greičiu atgims ir nuleips iš laimės. Palikę ištuštėjusią Lietuvą - tik dėl manęs - sugrįš, kiti jos nepaliks. Visa Lietuva kasdien regės mano didingus darbus ir būsimą didybę. Žodis - minkšto subtilumo, širdingumo ir metalinio skambesio simbiozė. Pauzės - kad žiniasklaida ir žiūrovai atgautų amą nuo paradoksalių minties viražų ir drąsos. Žvilgsnis - tvirto žmogaus. Neklystančio ir nepasiklystančio. Žinančio, kur vesti ir atvesti. Kartais ekonomika turi susitraukti (kadangi buvo per daug išsipūtusi) pagal mano scenarijų. Paskui ta pati ekonomika vėlgi pagal mano scenarijų turi plėstis, pakaks jai būti susitraukusiai. Visur - entuziazmas, plojimai. Ir taip visa sklandžiai vyksta iki rinkimų kampanijos kulminacijos. Ap-svaigimas, euforija, svajonės, lūkesčiai, jokių iliuzijų - visa sukasi aplinkui mane ir aukščiausio posto vertą mano asmenybę. Su pasibaurėjimu atmetu finansus, man - tokiam

tyram ir tauriam, pasiaukojusiam ir kilniam - nereikia pinigų rinkimams, - juk pakanka tiktai mano troškimo būti Prezidentu. Sočiai, gerbiamieji ponios ponai. Debatai, balsavimas, pergalė pirmame ture, neturintys kur dėti akių iš gėdos nabagai varžovai, pabrukę uodegas lyg primušti šuneliai oponentai, žinia ritasi per pasaulį, tarpuvaldis - *inter regnum*, ir štai inauguracija, para-dai, baliai, patrankų salvės, fejerverkai - IR AŠ DAUKANTO RŪMŲ BALKONE! Visa didybe jūsų ekscelencija! Bravissimo, jūsų politinės vidutinybės! Visa Lietuva džiūgiauja, ji išsirinko savęs vertą Prezidentą! AŠ SVEIKINU TAUTĄ - teisingai ji padarė, po šimts pyptkių, teisingai. Kaip tas šimts pyptkių angliškai? Aš žvelgiu į juos, teisingai pasirinkusius, ir mintyse kaip lygus lygiam žeriu priekaištus Antanui Smetonai, o dėl dabartinių buvusių prezidentų - tai aš tyliu. Ir jie tyli. Vienas - miręs, kiti - nei gyvi, nei mirę. Jų pagarbos man. Dar nieko nenuveikusiam, bet jau teisingai išrinktam. Vienas (Kazys Grinys) į gimtąją Marijampolę drįso važinėti paprastu reisiniu autobusu ir dėl to buvo nuverstas, kitas (kažkoks Aleksandras Stulginskis) buvo paprasčiausias agronomas, smulkmė, o aš... AŠ!

Remdamasis šiuo mandatu aš sudievinu prezidentūrą. Kiekvienas mano pavaldinys stovi ant blakstienų, pašnibždom ištaria - ak, prezidentė, ir daugiau nė cypť. Jam gana, laimingas, paklusnus, ko daugiau bereikia mano valstybėje. Visi baimingai laukia susitikimo su manim. Krūpčioja. Tirpsta it vaškas ir susileidžia. Pasirodau paskutiniu momentu, visados efektingai. Aš visiems malonus, diplomatiškas, švelnus ir visiems - lygiai ledinis, protarpiais, bet reguliariai šaltas ir ledinis, kadangi visi juk turi žinoti atstumą nuo manęs iki jų ir savo vietą. Jie - tik piliečiai ir, be to, paprasti, eiliniai, o aš - jų Prezidentas. Juos kviečia Prezidentas. Jis juos teisia ir atleidžia nuo bausmės. Išaukština ir apdovanoja. Nekerštingas, tačiau kietas. Plienas ir uola! Sunaikina sprendimu ar žvilgsniu. Suprantama, man pavaldžioje aplinkoje neturi būti asmenybių, kurios išdrįstų prasižioti apie kažkokias savo teises turėti nuomonę, poziciją, idėjas. Toks gyvenimas mąstant angliškai apie lietuviškąs vertybes ir didžiąją misiją valdyti. Santykiai su seimais ir jų nariais, vyriausybių kaitos einasi kaip per sviestą, pabarų, pataisau, nukreipiu, nurodau, įsakau - tokia Jūsų Prezidento kasdienybė, brangūs piliečiai, mieli Lietuvos žmonės. Jus, be abejo, domina užsienio politika, vizitai. Noriu jus užtikrinti

- pasirinkote teisingai: mano interviu ir pareiškimai - gražiausi, turiniu, prasme giliausi, o gražiausi jie būna tada, kai tarptautinėj politikoj absoliučiai nieko nereiškia. Aš visados jums iškovosiu išmokas, kompensacijas, struktūrinius fondus, netgi tada, kai negausime nė cento. Eurais lis! Svarbiausia, kad tai atsispindėtų mano asmeninio operatoriaus nufilmuotoj medžiagoj ir interviu. Ir dar svarbiausia - ir jūs man pritariate - fotografuojantis valstybių vadovams būti šalia Angelos Merkel. Angela visados džiaugiasi mano kaimynyste. Prancūzijos prezidentas kartą pabandė mane nustumti, bet po niukso - linksmai šypsantis į blykstes ir kameras - daugiau nebandys. Tegu ir jis žino savo vietą. O Putinas ir Lukašenka dėl mano įžvalgos užsienio politikos gauna ne tik niukų, bet ir spyrių į žinomą vietą. Šiuos diktatorius aš nuolatos įspėju. Kas bus po tūkstantojo mano įspėjimo? Atspėjot: jų krachas ir mano triumfas.

Subtili vieša paslaptis iš valstybės paslapčių skrynios. Kai aš atvykstu į Seimą, kuris valstybės hierarchijoje yra žemiau manęs, rinkti nariai tautos atstovai atstoja. Pabandykit neatsistoti, romūs, mano dresuoti ēriukai. Tačiau jie atsistoja dar tada, kai aš žengiu raudonu kilimu per rūmų kiemą. Tegu pastovi, palaukia, tegu žino, kas jie ir kas aš. Toks šventas išbandymas laukia visų valstybės svečių, neišskiriant nė prezidentų - tegu žino ir atsimena, kas valdo šią parlamentinę valstybę su klusniu parlamentu mano kišenėje. Plačioje, sutalpinančioje ne vieną valstybės pareigūną. Žinoma, aš neatskleisiu paslapties, kiek kartų per dieną atsiskaitinėja man slaptosios tarnybos, kaip dreba laukdami mano direktyvų jų vadovai, koku būdu aš pateksiu iš prezidentūros rūmų į personalinius apartamentus (juos perstatysiu kieme) ir kaip į tai reaguos medžių viršūnėse varnos, kaip jos karksės ir stebėsis mano valdžia, kuri yra visuotinis nekvestionuojamas gėris. Šypsantis ir glostant vaikiams galveles.

Valstybės gyvenimo esminis turinys yra forma, etiketas, protokolas. Todėl ne šis Prezidentas, tai yra jo ekscelencija. Aš, o jūs balsuodami už mane nusprendėte, kad valstybės vadovas į savo dvarą Daukanto aikštėje atskrenda sraigtasparniu. Šiam orlaivui leidžiantis kariai Žalgirio mūšio šarvais iškelia oran ietis, kalavijus, sušunka valio, vivat, aš išlipu ir atiduodu pagarbą. Visa valstybė ir jos piliečiai paskęsta pagarbiam dėmesy. Po ceremonijų sprendžiu reikalus. Šiais ir slaptais sumetimais kortėžas susideda iš trylikos auto-

mobilių: šarvuotų, policijos ir sargybos, prifarširuotų iki dantų ginkluotos apsaugos, su greitąja pagalba, jų maršrutai nuolat keičiasi, kuo daugiau si-renų, slaptumo, atsargumo priemonių. Dėl rusų grėsmės, kad dieviška ir labai pigu. Kas saugo Turniškes - nesakysime, tačiau jūs neturėtumėte sielotis dėl poros šimto pušų, paskutinių, reliktinių. Prisimenant, kiek skynė - neišskynė?.. O kortėžai, kurie veža mane - veža, ir tai yra mano prezidentinės galios esmė. Dieviška ir labai nebrangu. Kadangi aš skinu valstybės, jūsų, mieli man brangūs Lietuvos piliečiai, interesais ir visados kalbu Europos vardu. Ką padarysi - Angela ir Kameronas visos Europos vardu prašo. Beje, kas šis rašeiva? Iš paukščio skrydžio puikiai matau Lietuvos problemas, bet jo neprisimenu. Vienas tų, sako iš būrio tų svajojančių tapti pilkuoju kardinolu ir nuo žvilgsnio papildėja.

Prasitrinu žlibas akis, kišu į prakiurusį maišą ambicijas, prateriotos sąžinės likučius. Iš pradžių pamatau kadenciją, paskui inerciją, tada pataikūnų minią ir štai atžengia visa savo prasmyme... Ir neskaitytospėjot: ak, nelemta man tapti ekscelencija, ak, nelemta man stoti skersai kelio, todėl aš jau nebeskalysiu, nebeaušinsiu plytos prašančios savo marmūzės, tegu važiuoja nuostabūs triumfo ir demokratijos kortėžas ir tegu nušviečia jo kelią frazės ir šypsena, tegu kibirkščiuoja įvaizdis. Rinkite ne mane, valdžios manijos apstėdą, - rinkite paprastą ir aiškų kaip skaidrus vandens lašas įvaizdį. Frazelogiją demokratine. Reitingą rinkit. Smegenis išplautais smegenim rinkit.

Grižtu į savo gėdingą esė, kurį, ačiū Dievui, perskaitė tiktai redakcija ir tai ne visa. Tenai aš ar mano herojus toliau kvailejame iš valdžios trošku-lio. Rašykite, o mes neskaitysim. Kalbėkite apie Respublikos Prezidento rinkimus, o jie jau baigėsi net neprasidėję. Viskas gražu ir viskas aišku, che che che, skystablauzdi ekscelencija.

Sakote, dar neaišku ir nuostabūs reitingai neužspaudė koserės? Duosime mes tau valdžios, užsiklok grabais. Šia išvada ir baik antidemokratinio tvaiko prisigėrusį savo esė, išgama, tasai, kuris, mūsų nelaimėi, yra mūsų, mano ekscelencijos brolis. Štai ataplaukia lyg gulbė mūsų aukščiausioji valdžia...

Ak, kokia žavinga šypsena, ak, kokia elegancija, koksai šaltis, ak, koks kvailumas ir tuštybė mus valdo. Nuostabu. Ir todėl norisi gyventi, ploti ploti ir apsalti iš palaimos, kai dieną naktį šviečia ir mus palaimon kviečia ekscelencijos žiburys.

GERBIAMIEJI „RESPUBLIKOS“ SKAITYTOJAI!

Romas PAKALNIS
Aplinkosaugininkas

Deja, kaip ir šių metų birželio 3 d., kai kalbėjau iš Lietuvos Respublikos Seimo tribūnos, minint Sąjūdžio iniciatyvinės grupės įsikūrimo dvidešimtpenktąsias metines, ir vėl neabejoju. Neabejoju, kad daugelį mūsų valstybės ir visuomenės gyvenimo nesėkmių galima paaiškinti, bet jokių būdų nepateisinti atsakomybės stoka. Ta stoka, kuri apima dažno piliečio nesuvokimą atsakomybės už savo veiksmus, nesuvokimą atsakomybės savo šeimai, bendruomenei, valstybei. Na, žinoma, ir bendruomenės nesupratimą, kad jos rinkta vietos ir visokio kitokio aukštumo valdžia privalo tarnauti rinkėjų interesams. Daugelis emigruoja, nes nebesitiki, kad valstybėje yra pakankamai atsakingų piliečių, galinčių padėti mums pasiekti radikalių, gyvenimą iš esmės keičiančių, permainų. Daugelis jau nu-

sprendė geriau kurti kitų tautų gerovę, negu daryti tvarką savo namuose, geriau savo noru auginti lietuvių kilmės angelus, ispanus ar australus negu kurti ir ugdyti Lietuvos valstybę. Na ir čia likę daugelis jau nebeieško darbo, nes be didesnio rūpesčio būdamas bedarbiu gali tikėtis gauti dalį savo kaimynų sąžiningu darbu uždirbtos duonos riekės. Gali tik stebėtis ir stebėtis, kaip žemai esame puolę. O jeigu dar pasiskaitai Europos Sąjungos dokumentus, kad ekonomiškai naudinga gauti išmokas už tai, kad atsisakęs ekonominę naudą teikiančios veiklos sutinki gauti kitų Europos tautų išmaldą už tinginystę, tada Tu tikrai turi suprasti, kad esi atsakingas už visas tas mūsų aplinkoje tobulai vykstančias nesąmones, galų gale degradavusį žmogų paverčiančias šiukšlių konteinerių vergu. Tai supratęs, vieną dieną privalai sau ir savo mylimiems artimiesiems (jeigu jų dar turi) **pasakyti ESU ATSAKINGAS.**

Bet, matyt, šis apsisprendimas daugeliui mūsų nėra toks paprastas ir lengvai pasiekiamas. Matyt, lengviau galvoti „ai, vis tiek nieko nepakeisi“. Turbūt todėl Aukštaičių kalvyne jau retai kada bepamatysi ganykloje besiganančią karvę, retai bepasisveikins su kuprine iš mokyklos per kalnelį riedantis vaikas. O kiek rasi tuščių kaimo medinių trobelių užkaltais langais, o kai kur jau ir be jų. Kiek jau „optimizavome“

kaimo mokyklų, o vieną - kitą dar stebuklingai užsilikusį kaimo vaikelių geltonais autobusais pratiname prie emigranto dalios. Štai taip. Nuo 6 metų. Matyt, iš tiesų **vyksta esminis mūsų tautos gyvenimosi virsmas - iš žemdirbių tautos virstame miestiečių ir emigrantų tauta.** Dar kažkas rašo apie šeimos ūkio prioritetus, bet dažnai jam atšaukama, kad klumpių ir tautišku mo epocha baigėsi.

Dažnai sakome, kad gyvename teisinėje valstybėje. Džiaugiuosi, kad tuo dauguma ir tiki. Bet gyvenimui teisinėje valstybėje kaip niekada reikalingos žinios. Tačiau ką daryti, kai žinojimas tampa yda, kai kitokios nuomonės autorius laikomas bemaž priešu. Paskysiu labai skaudžią tiesą, kad mūsų valstybė tebegyvena pagal absurdiškus principus prieš keletą metų parašytą vadinamąją „Lietuvos pažangos strategiją 2030“, kurios kitaip nepavadinsi, kaip Lietuvos išsivaikščiojimo strategija. Jos rengėjai ir Seime susitelkę jos svarstytojai nieku būdu nenorėjo girdėti, kad moderniausios pasaulio valstybės jau daugiau kaip dvidešimt metų ilgalaikes strategijas grindžia Rio de Žaneire 1992 m. pasaulio viršūnių pripažinta Darnaus vystymosi strategija, kuri lietuviškai pavadinama ir Tvarios raidos strategija. Bet esmė ne pavadinimas. Visuotinai pripažinta, kad visuomenė ir valstybė gali nuosekliai vystytis tik tada, kai

sugeba **suderinti** gana prieštarīgus ir nuolat kintančius **ekonominius, aplinkosaugos ir socialinius-kultūrinius interesus.** Šios interesų trijulės nuolatinis derinimas, priežiūra turėtų būti visų lygių ir visų pažiūrų politikų ir paprastų žmonių priedermė. Galima diskutuoti dėl būdų tokiai dermei pasiekti, bet ne dėl pačios strategijos. Deja, Lietuvoje taip nėra. Mes gyvename nuo kadencijos iki kadencijos, o paskui sakome, kad ne viską taip greitai galima padaryti.

Taigi, kur mes klystame? Klystame, nesugebėdami laiku priimti strateginių sprendimų. Tiesiog begėdiškai vengiama. Kas laiku neatsakė: ar Lietuvai reikia atominės elektrinės?; kas ir kodėl vilkino energetinių jungčių su Vakarų valstybėmis statybą?; kodėl vis dar negalime apsispręsti, kur bus giliavandenis uostas? Gal laukiame, kol kaimynai pasistatys. Tokių klausimų begalės. Jeigu reikia lengvesnio pavyzdžio, galima paminėti Lukiškių aikštės Vilniuje konkursų istoriją, absurdišką diskusiją, reikia ar nereikia užbaigti Lietuvos Valdovų rūmų statybą (seniau buvo paprasčiau - nusprendavo valdovas, ponas, okupantas, sekretorius, brigadininkas). Dabar sunkiau - reikia patiems. Ne tiktai nuspręsti, bet ir kuo greičiau užbaigti.

Baisi yda sprendimų vėlavimas. Štai žemės nepardavimo užsienio piliečiams referendumo iniciatoriai

sakosi surinkę reikalingą parašų skaičių, bet teisininkai puola aiškinti, kad tai prieštarautų europinėms teisės normoms. Iškart reikia klausiti - kodėl tai nebuvo paaiškinta susibūrus parašų rinkimo grupei arba tada, kai dar tik buvo priimta stojimo į Europos Sąjungą sutartis (o dar geriau - ją svarstant). Juk yra, buvo ir bus kompetenciją turinčių teisininkų. Dabar gali tekti nusivylus konstatuoti, kad mūsų teisininkai mūsų žemę jau pardavė, o mums belieka labai aktyviai agituoti, kad sąmoningi mūsų piliečiai bet kam neparduotų mūsų protėvių prakaitu ir krauju aplaistytos mūsų vienintelės Tėvynės žemės. Čia dar ir pardavėjams, ir pirkėjams, ir agitatoriams dera priminti, kad gyvenimą užbaigus ir pakliuvus į paskutinį medinį būstą arba urną niekas nerasi- me stalčių pinigams susidėti.

Mane sujaudino tautiečių reakcija į jau minėtą birželio 3 d. kalbą. Sulaukiau daugybės pritarimų, telefono skambučių, laiškų. Supratau, kad dar yra Lietuvos piliečių, kurie nori ir tikisi išsaugoti Lietuvą. Supratau, kad su jais reikia lygiai teisingai kalbėti apie mūsų sėkmes ir nesėkmes, klaidas ir žygdarbius. Mūsų kraštas vertas mūsų visų pastangų. Todėl sutikau būti „Respublikos“ redakcinės kolegijos nariu, tikėdamasis, kad mūsų visų pastangos padės Lietuvai išsaugoti šimtmečius turėtą, laisve pagrįstą tvirtybę.

TAUTAS VEDA KARŽYGLIAI

Diana VELECKIENĖ
„Respublikos“ leidinių grupės vadovė

Laikau didele garbe, kad buvau pakviesta būti redakcinės kolegijos nare. Todėl jaučiu pareigą pasisakyti Redakcijos vardu. Didžiuojamės, kad šviesiausi Lietuvos protai sutiko pagelbėti „Respublikos“ leidinių grupei išgryninant esminius dalykus, svarbius tiek Lietuvos valstybei, tiek atskiram jos piliečiui.

Mes, žurnalistai ir ne žurnalistai, suprantame, kaip aukštai yra iškelta Žodžio ir Minties kokybės kartelė, kurios nuleisti mes nebeturim teisės, nes tai būtų tolygu bendražygių išdavystei...

Suprantame ir tai, kad šis žingsnis vargiai padidins tiražą

(Lietuvoje Cicerono gerbėjų yra ženkliai mažiau nei Cicino), bet užtat esam šventai įsitikinę, kad, sutelkdami panašiai mąstančius, mes ne tik kovojam prieš tautos skaldytojus, bet ir atliekam istorinę misiją: žūtbūt išsaugoti galbūt paskutinius sveiko proto likučius.

Ta proga tiesiog knieti pacituoti mūsų Redkolegijos narės, rašytojos Daivos Tamošaitytės pastraipą iš veikalo „Vapsvos efektas“: **„Vadovauti tautai turėtų kiti - praktiški ir vitališki žmonės, gebantys priimti greitus, ryžtingus ir gyvybiškai svarbius sprendimus. Jie turi degti sąžine, drąsa ir tiesa. Tautas veda ne filosofai, bet karžygliai“.**

Nuoširdžiai pritardami didžiai gerbiamos Daivos pozicijai, drįstam priminti, kad filosofai prikelia mintį. Mintį, jog reikia padaryti viską, kad savo namuose, savo šalyje būtų lengva ir saugu gyventi. O minties galia yra beribė.

Belieka tikėtis, kad redakcinės kolegijos mintys anksčiau ar vėliau materializuosis. Ir kuo anksčiau - tuo geriau mums, visiems visiems, kurie tebenori būti savo protėvių žemės, savo gimtosios žemėlės, šeimnininkais.

REDAKTORIAUS ŽODIS (TIKIUOSI DAR NE PASKUTINIS)

Vitas TOMKUS, „feljetonistas“: „Kai kas teigia, kad esu trenktas. Šįsyk prisipažinsiu: esu pritrenktas. Sulaukęs tokio galingo filosofų bei rašytojų Proto bei Išminties proveržio, pasijutau apgailėtina... Ne tik dėl savo ankstesnių straipsnių turinio, bet ir iš baimės, kad tuoj tuoj liksiu be darbo, nes nė vieno autoriaus nereikėjo nei redaguoti, nei stiliaus, nei gramatikos klaidų taisyti. Jei ir toliau Redkolegijos nariai taip dirbs, įtariu, kad jie vietoj manęs taps redaktoriais, o aš vietoj jų turėsiu „Redkolegiją“ vadintis. Pagyvensim - pamatysim... Iki kito penktadienio!“

Eltos archyvo nuotr.